

Bedriftsdemokratinemndas protokoll 9/02

Historisk arkiv

Publisert under: Regjeringen Solberg

Utgiver: Sosialdepartementet

Dato: 22.08.2002

Møte i Bedriftsdemokratinemndas arbeidsutvalg torsdag 22. august 2002

Tilstede:

Gudmund Knudsen

Sveinung Koslung

Ingebjørg Harto

Gro Granden

Sveinung Koslung deltok i behandlingen av saken 02/31 Telenor ASA for Gudmund Knudsen, som fratrådte som inhabil.

Fra sekretariatet møtte Kristoffer Wibe Koch og Anne Karine Gjefsen.

Møtet varte fra kl. 0900 til kl. 1000

Vedtak ble truffet i følgende saker:

Sak 02/25 Widerøes flyveselskap

Sak 02/29 Sogn og Fjordane Energi AS

Sak 02/30 Merkantildata ASA

Sak 02/31 Telenor ASA

---

1. Godkjenning av møteinnkallingen

Innkallingen til møtet i arbeidsutvalget 22. august 2002 ble godkjent.

2. Møtedatoer annet halvår 2002

Fredag 13. september kl. 0900

Fredag 18. oktober kl. 0900

Fredag 15. november kl. 0900

Mandag 16. desember kl. 1200 – Møte samlet nemnd

5. Sak 02/30 Merkantildata ASA

I brev av 26. juni 2002 søker Merkantildata ASA om innføring av konsernordning hvor de ansattes representanter i styret i Merkantildata ASA skal velges av og blant de ansatte i de norske selskapene i konsernet. Det søkes i denne forbindelse også om dispensasjon fra kravet om styrerepresentasjon for de ansatte i de norske datterselskapene Eterra AS og Ementor Norway ASA som begge har mer enn 200 ansatte og hvor det er inngått avtale om ikke å ha bedriftsforsamling. Slik dispensasjon er fra selskapets side en forutsetning for innføring av konsernrepresentasjon.

Merkantildata-konsernets virksomhet i Norge består foruten av morselskapet Merkantildata ASA av følgende heleide datterselskaper: Merkantildata Invest AS, Eterra Norge ASA, Ementor ASA, Rubik AS, Eterra AS, Ementor Norway ASA, Rubik Norway AS og Ementor Knowledge Solutions AS. I tillegg har Merkantildata ASA datterselskaper i Sverige, Danmark og Finland som ifølge selskapet ikke skal inngå i konsernordningen.

Det er til sammen 1323 ansatte i den norske delen av konsernet. Disse er fordelt på følgende måte: Det er henholdsvis 14 ansatte i morselskapet Merkantildata ASA, 6 ansatte i Ementor ASA, 802 ansatte i Eterra AS, 443 ansatte i Ementor Norway ASA, 43 ansatte i Rubik Norway AS og 15 ansatte i Ementor Knowledge Solutions AS. Det er ingen ansatte i selskapene Merkantildata Invest AS, Eterra Norge ASA og Rubik AS.

Det går frem av søknaden at de ansatte også i dag er representert så vel i styret i Merkantildata ASA som i flere av datterselskapene. Denne representasjonen har imidlertid etter det vi kan se ikke grunnlag i aksje- og allmennaksjelovens representasjonsregler, og avviker til dels fra reglene her.

Selskapet søker innført en konsernordning hvor tre medlemmer av styret i Merkantildata ASA velges av og blant de ansatte i konsernets norske selskaper. Som nevnt innledningsvis er det fra selskapets side et vilkår for konsernrepresentasjon at det gis dispensasjon fra lovens regler om styrerepresentasjon i datterselskapene Ementor Norway ASA og Eterra AS.

Søknaden om konsernordning begrunnes med at alle overordnede strategiske beslutninger av betydning for konsernet treffes av morselskapets styre. Ettersom Merkantildata ASA eier samtlige aksjer i de norske datterselskapene og på denne bakgrunn utpeker samtlige aksjonærvalgte styrerepresentanter, vil Merkantildata ASA ha avgjørende innflytelse på beslutningene som treffes i disse selskapene. Det er derfor ønskelig og hensiktsmessig av hensyn til de ansatte at disse er representert i morselskapets styre. Ved å være representert i dette styret vil de ansatte bli involvert tidligere i beslutningsprosesser og således få større reell påvirkningsmulighet.

Søknaden om dispensasjon fra plikten til representasjon i selskapene Ementor Norway ASA og Eterra AS begrunnes for det første med at selskapene har en "utførende" rolle i forhold til gjennomføring av Merkantildata ASA's beslutninger. Det opplyses at styremøtene i datterselskapene begrenses til et minimum.

Det fremgår av søknaden at det ikke er ønskelig å inkludere de ansatte i datterselskapene i Sverige, Danmark og Finland i konsernordningen. I konsernets datterselskaper i de øvrige nordiske landene er det til sammen 1964 ansatte (per 31. desember 2001). Det foreligger ingen uttalelser fra de ansatte i konsernets selskaper i utlandet om søkanden.

Et flertall (54,8 %) av de ansatte støtter ordningen det søkes om. Det opplyses at det ikke er lokale fagforeninger i konsernet.

Arbeidsutvalget vil innledningsvis bemerke at det er enighet mellom ledelsen og et flertall av de ansatte om ordningen det er søkt om. Så lang utvalget kan se er de ansatte imidlertid ikke gitt anledning til å stemme over et alternativ hvor det både er ansatterepresentasjon i morselskapet og i de datterselskaper hvor det etter aksjelovgivningens representasjonsregler skal være slik representasjon, se nærmere nedenfor.

Arbeidsutvalget forstår det slik at selskapets søknad om å innføre styrerepresentasjon for de ansatte i morselskapet Merkantildata ASA er betinget av at nemnda samtidig godkjenner søknaden om unntak fra plikten til å ha ansatterepresentasjon i Ementor Norway ASA og Eterra AS.

Til dette vil utvalget bemerke at etter representasjonsforskriften § 5 første ledd er det et vilkår for å gjøre unntak fra lovens representasjonsregler at disse vil "medføre vesentlige ulemper eller er uhensiktsmessig for gjennomføringen av de ansattes representasjon i selskapets besluttede organer,...."

I praksis har Bedriftsdemokratineemnda i samsvar med forskriftens vilkår bare rent unntaksvis gitt dispensasjon fra plikten til å ha styrerepresentasjon i selskaper hvor loven fastsetter at det skal være slik representasjon. Det at det innføres representasjon for de ansatte i morselskapets styre er i denne forbindelse ikke i seg selv en avgjørende grunn til å gjøre unntak fra representasjonsreglene i datterselskapene. Aksje- og allmennaksjelovens normalordning er at det skal være representasjon både på mor- og datterselskapsnivå. Selv om det er slik at det er styret i morselskapet som ledd i ledelsen av konsernet treffer vesentlige beslutninger som gjelder datterselskapene, betyr dette etter aksjelovens ordning ikke at styrefunksjonen i datterselskapene er uten realitet. Etter aksjeloven er datterselskapene egne aksjeselskaper med eget styre som treffer avgjørelser i datterselskapets saker. Datterselskapenes styre har, som i aksjeselskaper ellers, et selvstendig ansvar og har selvstendige oppgaver i forhold til det selskap det er styre for. Datterselskapenes styre vil dessuten behandle saker som ikke er av en slik karakter at de behandles på morselskapsnivå. Videre vil uttalelse fra datterselskapets styre inngå i morselskapets beslutningsgrunnlag, jf. aksjeloven § 6-16 andre ledd og datterselskapets styre må også treffe avgjørelser i forbindelse med gjennomføringen av vedtak som er truffet av morselskapets styre.

Utvalget kan utfra det som er sagt over ikke se at det i saken her foreligger avgjørende grunn til å fravike lovens normalordning med styrerepresentasjon i datterselskapene.

Utvalget kan i det hele tatt ikke se at organiseringen av dette konsernet skiller seg vesentlig fra det som ellers er en vanlig organisering av konserner.

Arbeidsutvalget er derfor kommet til at det ikke kan etterkomme søknaden om konsernrepresentasjon så lenge dette er gjort betinget av at det gis dispensasjon

fra representasjonsreglene i datterselskapene Ementor Norway ASA og Eterra AS. Et vedtak om konsernrepresentasjon i morselskapets styre som det ikke er knyttet et slikt vilkår til forutsetter ny søknad om dette. Slik søknad kan fremmes av selskapet selv eller av et flertall av de ansatte i konsernet.

Arbeidsutvalget fatter slikt

vedtak:

"I medhold av aksje- og allmennaksjeloven § 6-4 fjerde ledd og § 6-5 jf representasjonsforskriften §§ 5 og 6 og nemndas vedtak av 31. januar 2000 om delegasjon av nemndas myndighet, avslår arbeidsutvalget søknaden om representasjon for de ansatte i Merkantildata ASA og den tilknyttede søknaden om unntak for styrerepresentasjon for de ansatte i selskapene Eterra AS og Ementor Norway ASA."